RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE Xe KAMER

A R R E S T

nr. 240.101 van 5 december 2017
in de zaak A. 223.497/X-17.039.

In zake : 1. Jos GAUTIER
2. Julia GAUTIER
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Patrick Dillemans
kantoor houdend te 3040 Neerijse
Loonbeekstraat 25
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Sven Vernaillen
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 30 september 2017, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van "het ministerieel besluit dd. 17 juli 2017 betreffende onteigening ten algemenen nutte van de Vlaamse minister van mobiliteit, openbare werken, Vlaamse rand, toerisme en dierenwelzijn […]".

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Auditeur An Van den broeck heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 november 2017.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Patrick Dillemans, die verschijnt voor verzoekers, en advocaat Annelies Geerts, die *loco* advocaat Sven Vernaillen verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur An Van den broeck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoekers zijn mede-eigenaar van een perceel met een woning, gelegen aan de Langerodestraat 14 te Huldenberg (Neerijse), kadastraal bekend sectie B, nr. 12/r.

Dit perceel is overeenkomstig het bij koninklijk besluit van 7 april 1977 vastgestelde gewestplan Leuven, zoals gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 7 december 1994, gelegen in woongebied met landelijk karakter.

3.2. Met het bestreden besluit van 17 juli 2017 van de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, wordt beslist dat in het algemeen belang voor de aanpassingen van de zijbermen van de N253 de onroerende goederen op het grondgebied van de gemeenten Bertem en Huldenberg onmiddellijk in bezit worden genomen en worden onteigend overeenkomstig de bepalingen van de wet van 26 juli 1962

‘betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake onteigening ten algemenen nutte’ (hierna: de onteigeningswet van 26 juli 1962).

3.3. Verzoekers’ perceel wordt deels opgenomen in het onteigeningsplan nr. 1M3D8F G 009994 00, meer bepaald als inneming 306 met een oppervlakte van 325 m².

De motieven voor de onteigening worden in het bestreden besluit als volgt verwoord:

> “Overwegende dat de onteigeningen volgens de plannen 1M3D8F G 009992 00, 1M3D8F G 009993 00, 1M3D8F G 009994 00, 1M3D8F G 009995 00, 1M3D8F G 009996 00 en 1M3D8F G 009997 00 nodig zijn voor de aanpassingen van de zijbermen van de N253 te Bertem en Huldenberg, verder genoemd de ‘Quick Wins’;
>
> Overwegende dat de Quick Wins een verbreding van het openbaar domein inhouden om enerzijds de zichtbaarheid te verbeteren in de zeer scherpe (tot meer dan 90 graden) bochten, en om anderzijds de verkeersveiligheid in deze bochten te verhogen, door een verbreding van de achterliggende steile taluds;
>
> Overwegende dat door het verbreden van het openbaar domein ruimte vrijkomt om de zwakke weggebruiker een plaats te geven langsheen deze drukke N253, op plaatsen waar op dit moment geen enkele vrije ruimte bestaat tussen de rijbaan en de hoge taluds;
>
> Overwegende dat de realisatie van de Quick Wins zo spoedig mogelijk gerealiseerd dient te worden om de problematiek inzake de verkeersveiligheid, de verkeersleefbaarheid, de zichtbaarheid en bijgevolg ook de verkeersdoorstroming te verbeteren;
>
> Overwegende dat alleen de gronden die absoluut noodzakelijk zijn voor het wegwerken van de meest acute veiligheidsproblemen onteigend worden. De belangen van de omwonenden worden zoveel als mogelijk ontzien door zo veel als mogelijk de onbebouwde bouwgronden en landbouwpercelen aan te snijden. De gronden worden slechts onteigend voor zover strikt noodzakelijk, gelet op het nagestreefde doel van algemeen belang;
>
> Overwegende dat dit dossier in realisatie een noodzakelijk deelproject uitmaakt van een groter geheel. De gronden die nu onteigend worden, zijn tevens reeds voorzien en inpasbaar in het latere grotere herinrichtingsproject voor de ganse N253 op grondgebied van de gemeenten Bertem en Huldenberg, waarbij tevens volwaardige fietspaden en gescheiden riolering wordt aangelegd.
>
> Overwegende dat artikel 1 van de wet van 26 juli 1962 vereist dat de onteigening hoogdringend is;
>
> Overwegende dat de zones zoals vermeld in het recente verleden aanleiding hebben gegeven tot verkeersslachtoffers en tot op de dag van

vandaag aanleiding blijven geven tot nieuwe verkeersslachtoffers, waardoor bij hoogdringendheid een verhoging van de zichtbaarheid vereist is teneinde de problematiek inzake verkeersveiligheid te verbeteren;

Overwegende dat het oplossen van een verkeersonveilige situatie maakt dat een en ander vanzelfsprekend hoogdringend is. Elk verkeersslachtoffer dat kan vermeden worden door een snelle uitvoering van de infrastructuurwerken, maakt het uitvoeren daarvan hoogdringend. De noodzaak tot het wegwerken van die verkeersonveiligheid bestaat ook op dit ogenblik nog;

Overwegende dat het daarenboven van een onzorgvuldig bestuur zou getuigen om deze onveilige situatie niet op een zo kort mogelijke wijze op te lossen. In haar huidige configuratie ontbreekt het langsheen de N253 aan ruimte om op vele plaatsen een beperkt voetpad of zone voor zwakke weggebruikers te voorzien. De aanwezige hoge taluds en de zeer korte bochten (90 graden of meer) in combinatie met het doorgaand verkeer op die N253 en de snelheid ervan, zorgt mee voor vele conflicten;

Overwegende dat de verkeersintensiteit en de hoge ongevallencijfers en bijna ongevallencijfers de hoogdringendheid van het project benadrukken zodat de noodzakelijke onteigeningen bij hoogdringendheid moeten worden gerealiseerd;

Overwegende dat het projectgebied in een recent grootschalig fietspadenrapport in 2015 nog naar voor kwam als een van de meest onveilige fietsgebieden, wegens het compleet ontbreken van fiets- en of voetgangersvoorzieningen;

Overwegende dat het maatschappelijk verlangen om op bijzonder korte termijn een zone voor voetgangers aan te leggen groot is. Dit toont eens te meer aan dat de onteigening bij hoogdringendheid moet gebeuren;

Voormelde overwegingen tonen uitdrukkelijk aan dat de onteigening bij hoogdringendheid gerealiseerd moet worden."

3.4. Verzoekers worden van het bestreden besluit in kennis gesteld met een op 3 augustus 2017 ter post aangetekend verzonden brief.

IV. Ontvankelijkheid van de vordering

4. Vooralsnog bestaat er geen noodzaak om over de door de verwerende partij opgeworpen ontvankelijkheidsexcepties uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak over die excepties zouden zich alleen opdringen indien de grondvoorwaarden voor het toewijzen van de vordering tot schorsing vervuld mochten zijn, wat, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

V. Schorsingsvoorwaarden

5. Krachtens artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan de schorsing van de tenuitvoerlegging slechts worden bevolen onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden.

VI. Spoedeisendheid

De aangevoerde spoedeisendheid

6. Verzoekers betogen dat de toepassing van de onteigeningswet van 26 juli 1962 hen dwingt tot het inroepen van hoogdringendheid omdat de onderhandelingsfase en de gerechtelijke procedure zullen worden opgestart en de Raad van State vanaf dat moment onbevoegd zal zijn om nog te oordelen over de wettigheid van het bestreden besluit. Zij menen dat zonder meer zal kunnen overgegaan worden tot de (gerechtelijke) onteigeningsprocedure, waarbij dan slechts een waardebepaling aan de orde zal zijn, zonder dat zij hun principiële eigendomsrechten zullen kunnen laten gelden. Wanneer enkel het beroep tot nietigverklaring zou worden behandeld, zal een arrest te laat komen. Verzoekers menen dat zij het resultaat van de procedure ten gronde niet kunnen afwachten, daar zij zich dan in een toestand van onherroepelijk schadelijke gevolgen zullen bevinden, waarbij hun eigendomsrechten definitief geschonden en zelfs verloren zullen zijn en hen slechts de mogelijkheid rest tot het aanvechten of onderhandelen van de waardebepaling.

Beoordeling

7.1. Het komt er voor een verzoekende partij die beweert dat de zaak te spoedeisend is om de uitkomst van het annulatieberoep te kunnen afwachten, op aan om van die urgentie te overtuigen aan de hand van de concrete

feiten die zij in haar vordering aanvoert. Dit houdt in dat het aan de verzoekende partij toekomt aan de zaak eigen, specifieke gegevens bij te brengen die *in concreto* aantonen dat de zaak spoedeisend is, gelet op de nadelige gevolgen die een tenuitvoerlegging van het bestreden besluit voor haar persoonlijk veroorzaken.

In beginsel kan alleen rekening worden gehouden met hetgeen over de spoedeisendheid in het verzoekschrift of de daarbij gevoegde stukken werd uiteengezet en gestaafd.

7.2. Verzoekers zijn van mening dat zij zonder schorsing in de onmogelijkheid zullen verkeren hun principiële eigendomsrechten te laten gelden. Zij gaan er daartoe van uit dat ingeval de gerechtelijke onteigeningsprocedure wordt aangevat, nog alleen de waardebepaling aan de orde kan komen.

Dit getuigt van een onjuiste rechtsopvatting.

Door de vrederechter kan immers de onteigening slechts worden uitgesproken nadat hij het onteigeningsbesluit op zowel zijn externe als zijn interne wettigheid heeft getoetst. Deze wettigheidscontrole is door het Grondwettelijk Hof evenwaardig bevonden aan de controle waartoe de Raad van State kan overgaan.

Met andere woorden zullen de verzoekers hun wettigheidsbezwaren, waaronder ook de door hen aangevoerde onterechte toepassing van de onteigeningswet van 26 juli 1962, nog voor de vrederechter kunnen doen gelden. De vrederechter zal er uitspraak over moeten doen en, als ze gegrond worden bevonden, zal het verlies van hun eigendom alsnog worden afgewend.

7.3. Gelet op wat voorafgaat, tonen verzoekers het spoedeisend karakter van hun vordering niet aan.

VII. Besluit

8. Uit het voorgaande volgt dat niet voldaan is aan ten minste één van de twee cumulatieve voorwaarden gesteld in artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State om de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit te bevelen. Die vaststelling volstaat om de schorsingsvordering af te wijzen.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vijf december 2017, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

	Stephan De Taeye,	wnd. kamervoorzitter, staatsraad

bijgestaan door

	Silvan De Clercq,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Silvan De Clercq	**Stephan De Taeye**